

Zárhelyi dolgozat a Gazdaságtudományi Kar
I. éves levelező hallgatói részére5.) Egy ξ valószínűségi változó sűrűségfüggvénye: $f(t) = \begin{cases} \frac{t+1}{2}, & \text{ha } -1 < t < 1, \\ 0, & \text{egyébként.} \end{cases}$ Számítsa ki a $P(0 < \xi < 0.5)$ valószínűséget!

$$\begin{aligned}
 P(0 < \xi < 0.5) &= \int_0^{0.5} f(t) dt = \int_0^{0.5} \frac{t+1}{2} dt \\
 &= \frac{1}{2} \int_0^{0.5} t+1 dt = \frac{1}{2} \left[\frac{t^2}{2} + t \right]_0^{0.5} \\
 &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{1}{2} - \left(\frac{0}{2} + 0\right) \right] = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{8} + \frac{1}{2} \right] = \frac{5}{16}
 \end{aligned}$$

(8 pont)

1.) Vizsgálja meg az alábbi sorozatot monotonitás és korlátosság szempontjából! Számítsa ki a sorozat határértékét és az $\varepsilon = 10^{-2}$ -hoz tartozó küszöbszámot! (8 pont)

$$a_n = \frac{1-3n}{n+3}$$

$$a_n > a_{n+1}$$

$$\frac{1-3n}{n+3} > \frac{-2-3n}{n+4}$$

$$(1-3n)(n+4) > (-2-3n)(n+3)$$

$$4-3n^2-11n > -6-3n^2-11n$$

$$4 > -6 \rightarrow \forall n \in \mathbb{N} \text{ -re igaz}$$

míg mon.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1-3n}{n+3} = -3$$

$$-3 \leq a_n \leq -\frac{1}{2} \text{ korlátos}$$

$$|a_n - A| < \varepsilon \rightarrow \left| \frac{1-3n}{n+3} + 3 \right| < \frac{1}{100}$$

$$\left| \frac{1-3n+3(n+3)}{n+3} \right| = \frac{10}{n+3}$$

$$\frac{10}{n+3} < \frac{1}{100}$$

$$1000 < n+3$$

$$997 < n$$

$$N = 998 \text{ elegendő}$$

2.) Határozza meg az alábbi határértékeket!

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2+x^4}{2x^5-3x+2} + \left(\frac{3}{x}\right)^2 = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{2}{x^5} + \frac{x^4}{x^5}}{\frac{2x^5}{x^5} - \frac{3x}{x^5} + \frac{2}{x^5}} + \left(\frac{3}{x}\right)^2 = \frac{0}{2} + 0^2 = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{4}{2x}\right)^{2x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{-4}{2x}\right)^{2x} = e^{-4}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1-e^x}{\sin 3x} = \frac{1-e^0}{\sin 0} = \frac{0}{0} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-e^x}{\cos(3x) \cdot 3} = -\frac{1}{3}$$

3.) Adott az $f(x) = -x^4 + x^2$ függvény. Adja meg a függvény értelmezési tartományát, zérus helyét. Van-e inflexiós pontja $f(x)$ -nek? Hol konvex/konkáv a függvény? (8 pont)

$D_f = x \in \mathbb{R}$; $z.h.: f(x) = 0 = x^2(-x^2 + 1) \rightarrow x = 0$
 $\rightarrow x = \pm 1$

$f'(x) = -4x^3 + 2x$; $f''(x) = -12x^2 + 2$; $f'''(x) = -24x$

Inflexiós pont: $f''(x) = 0 = -12x^2 + 2 \rightarrow x = \pm \frac{1}{\sqrt{6}}$

$f'''(x = \frac{1}{\sqrt{6}}) = -24 \cdot \frac{1}{\sqrt{6}} \neq 0 \rightarrow$ van inf pont

$f'''(x = -\frac{1}{\sqrt{6}}) = -24 \cdot -\frac{1}{\sqrt{6}} \neq 0 \rightarrow$ van inf pont

$x (-\infty, -\frac{1}{\sqrt{6}}) x = -\frac{1}{\sqrt{6}} (-\frac{1}{\sqrt{6}}, \frac{1}{\sqrt{6}}) x = \frac{1}{\sqrt{6}} \frac{1}{\sqrt{6}}, +\infty$					
f''	-	0	+	0	-
f		inf		inf	

2p

4.) Számítsa ki az alábbi integrálokat:

$\int \sqrt{x^3 + e^x} - \cos x \, dx = \frac{x^{\frac{3}{2}+1}}{\frac{3}{2}+1} + e^x - \sin x + C$

$\int \frac{\cos x}{\sin x} \, dx = \ln |\sin x| + C$

$\int_1^3 \ln x \, dx =$ leverelés után mint a $z.h.-ban = 3 \cdot \ln 3 - 2$

5.) Egy dobozban 30 kék és 20 sárga egyforma nagyságú kislabda található, ~~egyszerre~~ kihúzunk 5 db-ot. Mi a valószínűsége, hogy a kiválasztott labdák között legfeljebb 2 db kék lesz! Mi a valószínűsége, hogy pontosan 3 db sárga lesz a kiválasztott labdák között!

Vismatervvel $P(A) = \binom{n}{k} p^k q^{n-k}$
 $N = 50$; $n = 5$, $s = 30$ (sárga)
 $p = \frac{s}{N} = \frac{30}{50}$
 $q = 1 - p$

A: legfeljebb 2 db kék: $k \leq 2$

B: pontosan 3 db sárga $\equiv$ pontosan 2 db kék, $k = 2$

$P(A) = P(k=0) + P(k=1) + P(k=2)$ = bebehelyettesíteni!

$P(k=0) = \binom{5}{0} \left(\frac{3}{5}\right)^0 \left(\frac{2}{5}\right)^5$; $P(k=1) = \binom{5}{1} \left(\frac{3}{5}\right)^1 \left(\frac{2}{5}\right)^4$;

$P(k=2) = \binom{5}{2} \left(\frac{3}{5}\right)^2 \left(\frac{2}{5}\right)^3$

$P(B) = P(k=2) = 5$